

Afrapportering på Medicin Task Force

Stigende udgifter til medicin i regionen førte til, at der medio 2015 blev nedsat en regional Medicin Task Force. Gruppen skulle identificere og igangsætte initiativer, der potentielt kunne øge kvaliteten og begrænse den økonomiske vækst på det medicinske område.

Medicin Task Force (MTF) blev nedsat for perioden 2016-2018 og 6 mio. kr. blev afsat hertil.

Udgifterne til medicin i sekundærsektoren var i 2014 853 mio. kr. og er steget med 98 mio. kr. til 951 mio. kr. i 2017. Udgifterne drives fortrinsvist af udgifter til ny og dyr medicin, der finansieres via "Medicinpuljen". I samme periode er udgifterne til medicin i primærsektoren faldet med 4 mio. kr. fra 884 kr. til 880 mio. kr.

Medicin Task Force har haft bred repræsentation fra følgende: Den regionale Lægemedelkomite, Kvalitet og Udvikling herunder Lægemedelenheden, Sygehusapoteket, Produktion, Forskning og Innovation (PFI), Klinisk Farmakologisk Enhed, Koncern Økonomi og Koncernservice (KØK) og Primær Sundhed. Vicedirektør ved Holbæk Sygehus og formand for Den regionale Lægemedelkomite Knut Borch Johnsen har været formand for MTF.

Arbejdet i MTF indledtes af en kortlægning af potentielle indsatser på medicinområdet for primær- og sekundærsektoren. Kortlægningen førte til udarbejdelsen af et idékatalog med henblik på prioritering af indsatser.

MTF har på overordnet niveau ledt efter områder, hvor kvaliteten kunne øges og besparelser realiseres, og på udvalgte områder været i 'maskinrummet' og vurderet processer i forhold til at styre økonomi og nedbringe spild ved håndtering og udlevering af medicin.

På overordnet niveau har fokus været på oplysning til borgere, patienter og pårørende, støtte og sparring til læger, kvalitetssikring/udvikling af procedurer og afprøvning af nye teknologier.

Dato: 8. januar 2019

Brevid: 3871218

Kvalitet og Udvikling

Alléen 15
4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00

Dir.tlf.: 25320023

kvalitetudvikling
@regionsjaelland.dk
mieri@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

I det følgende gennemgås initiativer gennemført i perioden:

Hurtig omstilling ved patentudløb af dyr sygehusmedicin

Formålet var at sikre, at patienter i regionen omstilles hurtigst muligt til billigere ligeværdige præparater, når dyr sygehusmedicin går af patent.

Der blev dels foretaget en markedsscreening, mhp. at sikre længst mulig varsling i forbindelse med patentudløb og introduktion af ligeværdige alternativer til dyr sygehusmedicin, og dels udarbejdet en 'drejebog', som beskriver arbejdsgangene.

I perioden 2016-2018 er der omstillet 4 præparater. Omstillingen har været heterogen.

Ved første præparat eternacept udgjorde besparelsen knap 18 mio. kr. i forhold til udgifterne i 2015. Ved andet præparat var der tale om et generisk skift, så implementeringen foregik på en anden måde. Her er der opnået en årlig besparelse på knap 1,5 mio. kr. Ved det tredje præparat rituximab blev implementeringen forsinket grundet udfordringer i Sundhedsplatformen. Udgifterne til præparatet har i perioden januar-august 2018 været 5 mio. kr. lavere end i samme periode i 2017.

Et fjerde præparat trastuzumab er i under omstilling, og besparelsen er endnu vanskelig at estimere. Humira (adalimumab) havde patentudløb i oktober 2018, og der forventes en besparelse på ca. 50 mio. kr. i 2019.

Monitorering af medicinudgifter til Medicinpuljen

Medicinpuljen er den centrale regionale pulje, der finansierer særligt dyr sygehusmedicin.

For at sikre bedre økonomistyring og budgetlægning af medicinudgifterne til Medicinpuljen var formålet at udvikle et værktøj til estimering og løbende monitorering. Værktøjet er udviklet og er i drift til udgangen af 2018 med midler fra Medicin Task Force. Herefter videreføres driften på Sygehusapoteket, da ordningen er gjort permanent.

Monitorering af opfyldelse af RADS anbefalinger

Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS) udgav før Medicinrådet blev nedsat vejledninger om hensigtsmæssige lægemiddelvalg. Overholdelse af vejledningerne har været vanskelige at monitorere. Formålet med dette pilotprojekt var med udgangspunkt i diagnosen 'Bipolar Lidelse' at fastlægge en datamodel, som vil kunne overføres til andre vejledninger og sikre et metodisk grundlag for at monitorere på vejledninger fra RADS, til gavn for den enkelte kliniker og for at give et samlet ledelsesmæssigt overblik. Ligeledes var formålet at opbygge en sikkerhedsmodel, der kunne sikre, at kun de rette personer havde adgang til data. Resultaterne viste, at det var muligt at etablere en systematisk overvågning af RADS medicinområder på en måde, som klinikerne mente gav dem værdi i deres daglige arbejde. Der blev etableret et sikkerhedsmodul til sikring af, at de personfølsomme data kunne afgrænses til den ansvarlige læge eller ledende overlæge på en given geografi.

Projektet blev afsluttet inden implementering af Sundhedsplatformen. Data til den afprøvede løsning kom fra sygehusenes tidligere medicinmodul, og for at kunne bruge data fra Sundhedsplatformen vil PFI skulle etablere en ny kobling mellem data. Denne kobling er endnu ikke prioriteret. Samtidig etableres et helt nyt medicinregister i Sundhedsdatastyrelsen, og med det vil ordningen kunne etableres uden selvstændig omkostning for Region Sjælland.

Medicinspild

Formålet var at forsøge at nedbringe medicinspild på sygehusene ved at undersøge økonomiske konsekvenser ved afprøvning af dels initiativ om medbragt medicin på sygehus og dels undersøge kassationsgrad af udleveret vederlagsfri medicin (medicin udleveret gratis til patienten fra sygehuset).

Medbragt medicin hjemmefra:

Det kunne ikke entydigt påvises om lægemiddelomkostningerne kan reduceres ved, at patienterne medbringer medicin hjemmefra. Det blev konkluderet, at studiedesignet ikke kunne tilvejebringe de ønskede data.

Vederlagsfri medicin:

Sygehusapoteket foretog en undersøgelse af arbejdsgange for udlevering af vederlagsfri medicin og opgjorde kassationsgraden af den vederlagsfrie medicin. Dataindsamlingen foregik over 12 uger i seks ambulatorier. To patientsikkerhedskritiske forhold blev afdækket og interventionskampagne blev gennemført efterfølgende. Undersøgelsen viste, at der i projektperioden blev registreret for godt 600.000 kr. kasseret medicin. Gennemsnitligt blev der kasseret medicin for 1,6 % af beløbet af de indkøbte lægemidler (varierende fra 0,3 % til 4,8 %). Det estimeredes, at regionens ambulatorier samlet set kasserer for ca. 8,8 mio. kr. årligt. Typiske årsager til kassation var behandlingsskift eller manglende holdbarhed. Interventionsforslag er udarbejdet og sendt til de pågældende ambulatorier.

Risikolægemidler

Formålet var at forebygge og undgå skader på patienter via øget fokus på håndtering af risikolægemidler.

Der blev udarbejdet en folder til almen praksis på baggrund af rapport udarbejdet af Patientombuddet. Folderen er udsendt til alle lægepraksis. Folderen har særligt været relevant for praksispersonale. Den vedligeholdes fremadrettet af Lægemiddelenheden, og målgruppen er efterfølgende blevet udbygget.

Biokemisk monitorering af behandling med særlig dyr medicin (biologiske lægemidler)

Formålet med initiativet har været at afprøve om en individualiseret måling af plasmaværdierne af udvalgte biologiske lægemidler samt måling af eventuelle antistoffer mod lægemidlerne kan medvirke til en mere kost effektiv behandlingsstrategi samtidigt med et kvalitetsløft i behandlingen. Undersøgelser andre steder har vist, at en del patienter får for høje doser, og hos nogen virker medicinen slet ikke på grund af, at der dannes antistoffer.

Selv små justeringer i dosering kan medføre store besparelser.

Status pr. august 2018 er, at der for fire udvalgte biologiske lægemidler er foretaget 726 målinger på i alt 344 patienter. Af den foreløbige opgørelse fremgår det, at det fra litteraturen anbefalede terapeutiske niveau har været overskredet i større eller mindre grad i mere end halvdelen af målingerne. I projektet har dette sammen med patientens kliniske tilstand dannet udgangspunkt for stillingtagen til reduktion i medicindosis hos nogle af patienterne. For to af lægemidlerne har dette foreløbig medført, at der er foretaget dosisnedsættelse med en opgjort besparelser på i alt knap 700.000 kr. pr. år. Samlet vurderes det, at dette er et minimumstal, da man kun har reduceret dosis hos patienter, der ligger langt over terapeutisk niveau. Når projektet er endeligt opgjort og alle resultater foreligger, forventes besparelspotentialet at være væsentligt større og besparelsen mindst dobbelt så stor, som det foreløbig anførte.

Et andet resultat af projektet er et kvalitetsløft i behandlingen, og at resultaterne fremadrettet kan danne grundlag for kommende guidelines for behandling, så det hurtigere opdages, hvis der dannes antistoffer. Hermed undgår patienterne at blive behandlet med et virkningsløst lægemiddel.

De foreløbige resultater er opnået ved måling ca. hver anden måned på alle patienter. Det forventes, at hyppigheden af målinger, efter at resultaterne er opgjort, kan reduceres noget og individuelt tilpasses det enkelte medikament og den enkelte patient. Initiativet fortsætter til udgangen af 2018 og endelig evaluering udestår derfor.

Nedbringelse af afhængighedsskabende medicin

Regionen ligger væsentligt over landsgennemsnittet for angstdæmpende midler, sovemedicin og opioider. Formålet med indsatsen har været at nedbringe både det samlede forbrug og antallet af borgere i fast behandling i regionen.

En kampagne over for både praktiserende læger og borgere, indeholdende både skriftligt og digitalt materiale samt tilstedeværelse på konferencer og på nettet er under udarbejdelse. Kampagnen er tilpasset materiale udarbejdet af Sundhedsstyrelsens i samme periode, så overlap undgås. Skriftligt materiale til borgere og sundhedsprofessionelle er trykt og udsendes primo 2019. Kampagne på elektroniske platforme gennemføres i 2019 (midler er overført hertil).

Dialog med almen praksis om deres ordinationsmønstre har foregået via ad hoc besøg, repræsentation på stande og tilbud til DGE-grupper samt klynger. Der er etableret samarbejde med KAP-S om tilbuddet til DGE-grupper og klynger, som nu fremgår af KAP-S katalog. Tilbud til almen praksis videreføres af Lægemedelheden.

”Medicinhjælp” til nynedsatte læger i almen praksis

Indsatsen retter sig mod nynedsatte læger fortrinsvis i en- og tomandspraksis, da tidligere nynedsatte læger har udtrykt, at det kan være udfordrende at skulle overtage en stor mængde polyfarmacipatienter fra en ældre læge og skulle ”rydde op” i disse medicineringer. Formålet var dels at afdække nynedsatte lægers forskellige behov og dels at hjælpe de nynedsatte læger til at få optimeret medicinhåndteringen i deres praksis med udgangspunkt i konkrete patient-cases. På længere sigt var formålet at etablere samarbejde og bidrage til rationelle ordination-svaner hos nynedsatte læger.

Tidligere nynedsatte læger er interviewet for at få indblik i, hvilke medicinrelaterede problematikker de har erfaret. Interview viste, at behovene er meget forskellige fra person til person, og at det ikke er muligt at standardisere tilbud til nynedsatte læger.

Kontakt til nynedsatte læger med tilbud om besøg af farmaceut er gennemført august-september 2018. Besøg hos 13 læger er gennemført.

Der er etableret samarbejde med KAP-S og Primær Sundhed omkring tilbud til nynedsatte læger, og Lægemedelheden vil fremadrettet tilbyde nynedsatte læger besøg.

Andre projekter har været beskrevet og drøftet og ved enkelte har der været foretaget indledende afdækkende undersøgelser. Der har ved prioritering af indsatser været fokus på afprøvning af innovative forslag med potentiale for kvalitetsmæssige og økonomiske løft.

En række aktiviteter/projekter skal driftsorganisationen arbejde videre med, bl.a.:

Palliativ / aktiv behandling

Medicin Task Force har drøftet mulighederne for at øge kvaliteten af behandling til døende patienter, da der er komplekse udfordringer i forhold til at vælge medicin fra i den sidste tid. Det indgår nu i kræftstyregruppens regi at følge op på dette. Der er kendskab til, at andre regioner arbejder med området, og der vil blive etableret et samarbejde tværregionalt herom.

Medicinspild / vederlagsfri medicin

Med udgangspunkt i resultater fra det gennemførte pilotprojekt vil Sygehusapoteket gennemføre et projekt med fokus på at optimere arbejdsgange omkring udlevering af vederlagsfri medicin på de afdelinger med størst økonomisk potentiale.

Sygehusmedicinregister

Som nævnt under projektet 'Monitorering af opfyldelse af RADS anbefalinger' er der etableret et samarbejdsprojekt mellem Sundheds- og Ældreministeriet, Sundhedsdatastyrelsen og regionerne. Projektet står for at bygge på de uddata, som genereres i SDS og som bygger på inddata fra Sundhedsplatformen, samt en berigelse med data for uden regionalt behandlede borgere. Til dette formål er indgået et samarbejde med Netcompany, som er med i det centrale projekt i Sundhedsdatastyrelsen.